

บันทึก

เรื่อง อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐

ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ สร.๐๒๐๓/๔๙๐๖ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๖ แจ้งว่า สำนักงาน ก.พ.ขอให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามประกาศ ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งกำหนดมิให้นำบทบัญญัติของ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และคำสั่งใด ๆ ที่กำหนดให้บุคคลหรือส่วนราชการใดมีอำนาจหน้าที่เป็น การยกเว้น จำกัด หรือตัดทอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการส่วน จังหวัด หรือให้บุคคลหรือส่วนราชการใดมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดมาใช้บังคับและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่นั้น ๆ ทั้งนี้เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้มีมติเป็นอย่างอื่น โดยสำนักงาน ก.พ.สงสัยว่าบทบัญญัติแห่ง ประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว จะกระทบกระเทือนถึงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพล เรือนซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคหลายประการ และ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาดังต่อไปนี้

๑. การส่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน และภาคทัณฑ์ ตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๙ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ประกอบด้วยบัญชีหมายเลข ๔ ท้าย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งฯพณฯ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้า รัฐบาล รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี และผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับบัญชาต่างมีอำนาจสั่งลงโทษได้ไม่เกินอัตราในบัญชานั้น ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวนอกจาก ผู้ว่าราชการจังหวัดจะยังมีอำนาจสั่งลงโทษนั้นแก่ข้าราชการพลเรือนในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้ต่อไปหรือไม่ ถ้าไม่ได้ อำนาจของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวที่เดิมสั่งลงโทษได้อัตราสูงกว่า จะตก มาเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดด้วยหรือไม่ หรือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดควรมีอำนาจสั่งลงโทษ ได้เพียงไม่เกินอัตราอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีอยู่เดิมเท่านั้น

๒. การสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษตามมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สั่งลงโทษลดขั้น เงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ข้าราชการพลเรือนในราชการบริหารส่วนภูมิภาคไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ว่าราชการจังหวัดเช่น ปลัดกระทรวงหรือ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีอำนาจที่จะสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษได้นั้น ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะยัง

มีอำนาจนั้นอีกต่อไปหรือไม่

๓. การสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งให้อำนาจฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล และรัฐมนตรีเจ้าสังกัด สั่งได้สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ โดยไม่ได้ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาไว้ด้วย และให้อำนาจฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี และผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาต่างสั่งได้สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นเอกลงมา นั้น ผลแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว จะทำให้อำนาจของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวในการที่จะสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแก่ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาคเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรหรือไม่

๔. การสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามมาตรา ๘๕ (๑) ประกอบด้วยมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อได้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรแล้ว ให้อำนาจรัฐมนตรีเจ้าสังกัดสั่งได้สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษและชั้นเอก และรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาสั่งได้สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโท โดยไม่ได้ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาไว้ด้วย สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวาผู้บังคับบัญชาดังกล่าวและผู้ว่าราชการจังหวัดต่างมีอำนาจสั่งได้ ผลแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ จะทำให้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวและผู้ว่าราชการจังหวัดในการสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการแก่ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาคเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรหรือไม่

๕. การสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการแก่พลตำรวจหรือนายสิบตำรวจ ซึ่งมีใช้ระหว่างประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือเสมียนพนักงาน ตามมาตรา ๙ วรรคสองสุดท้าย แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้อำนาจอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมตำรวจตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการตำรวจหรือเทียบเท่าขึ้นไป สั่งได้ตามเหตุที่ระบุในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน โดยไม่ได้ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดไว้ด้วย เมื่อมีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวออกใช้บังคับแล้ว สำหรับในราชการบริหารส่วนภูมิภาคอธิบดีกรมตำรวจจะยังมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๙ วรรคสองสุดท้ายแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไปอีกหรือไม่ และถ้าไม่มีอำนาจหน้าที่ตามมาตราดังกล่าวจะตกมาเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออย่างไร

๖. การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมาถึงชั้นตรี เมื่อกระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี ได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรแล้ว

รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งดังกล่าว สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาเมื่อกระทรวงเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กระทรวงหรือกรมเจ้าสังกัดสอบสวน รายงาน อ.ก.พ.กรมพิจารณาเห็นสมควรแล้ว รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาแล้วแต่กรณีเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งดังกล่าว โดยไม่ได้ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดไว้ด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งได้เฉพาะกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวน รายงาน อ.ก.พ.จังหวัดพิจารณาเห็นสมควรเท่านั้น เมื่อมีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวออกใช้บังคับแล้วจะทำให้อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาดังกล่าวและผู้ว่าราชการจังหวัดในการสอบสวนพิจารณาและสั่งให้ออกจากราชการแก่ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมา ในราชการบริหารส่วนภูมิภาคเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๑^๑ แล้ว เห็นว่ากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และคำสั่งที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ มิให้นำมาใช้บังคับนั้นมี ๒ กรณี คือ

๑. กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และคำสั่ง ที่กำหนดให้บุคคลหรือส่วนราชการใดมีอำนาจหน้าที่เป็นการยกเว้น จำกัด หรือตัดทอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการส่วนจังหวัด ดังที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ข้อ ๕๐ ข้อ ๕๑ และข้อ ๕๓

๒. กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และคำสั่ง ที่กำหนดให้บุคคลหรือส่วนราชการใดมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังที่ได้กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ข้อ ๕๐ ข้อ ๕๑ และข้อ ๕๓

โดยที่ปัญหาทั้ง ๖ ข้อที่ สำนักงาน ก.พ.ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นเป็นปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนภูมิภาค คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงพิจารณาประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคตามที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๕๐^๒ ข้อ ๕๑^๓ และข้อ ๕๓^๔ กำหนดไว้เท่านั้น โดยพิจารณาตามหลักที่ว่า

^๑ ข้อ ๑ มิให้นำบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ ข้อบังคับและคำสั่งใดๆ ที่กำหนดให้บุคคลหรือส่วนราชการใดมีอำนาจหน้าที่เป็นการยกเว้น จำกัด หรือตัดทอน อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการส่วนจังหวัดดังที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๕๐ ข้อ ๕๑ และข้อ ๕๓ หรือให้บุคคลหรือส่วนราชการใดมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดมาใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่นั้นๆ ดังกำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าว ทั้งนี้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้มีมติเป็นอย่างอื่น

^๒ ข้อ ๕๐ ในจังหวัดหนึ่ง ให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติทำให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และ

กฎหมายที่เป็นปัญหานั้น ถ้านำมาใช้บังคับแล้วจะทำให้บุคคลหรือส่วนราชการอื่นใด มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดหรือไม่ ถ้าทำให้บุคคลหรือส่วนราชการอื่นใดมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัด ก็ให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับไม่ได้ และผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมมีอำนาจหน้าที่นั้นแต่ผู้เดียว

เมื่อพิจารณาปัญหาของสำนักงาน ก.พ. ทั้ง ๖ ข้อ ตามหลักดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นในแต่ละข้อดังนี้

๑. การส่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน และภาคทัณฑ์ นั้น มาตรา ๙๑^๔

รับผิดชอบในราชการจังหวัดและอำเภอ และจะให้มีรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือทั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้

รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด สังกัดกระทรวงมหาดไทย

๓ ข้อ ๕๑ ในจังหวัดหนึ่ง นอกจากจะมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบงานบริหารราชการของจังหวัดดังกล่าวในข้อ ๕๐ ให้มีปลัดจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ส่งมาประจำทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัด และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมนั้นในจังหวัดนั้น

๔ ข้อ ๕๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรมมอบหมาย หรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(๓) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ตรวจราชการ ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(๔) ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้น และอยู่ในการบังคับบัญชาและรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการนี้ให้มีอำนาจตรวจตรา แนะนำ ชี้แจง หรือสั่งให้ข้าราชการในจังหวัดนั้นปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวงทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานกระทรวงทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง

(๕) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย

(๖) กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ในการนี้ให้มีอำนาจทำรายงานหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

(๗) บรรจุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จ และคงโทษข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดตามกฎหมาย และตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีมอบหมาย

ฯลฯ

ฯลฯ

๔ มาตรา ๙๑ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดกระทำความผิดวินัยแต่ยังไม่ถึงกับจะต้องถูกให้ออก

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๙ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ประกอบด้วยบัญชีหมายเลข ๔ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ ได้บัญญัติกำหนดตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจลงโทษและตำแหน่งของผู้ที่จะถูกลงโทษว่าผู้บังคับบัญชาดำแหน่งใดจะลงโทษผู้อยู่ในบังคับบัญชาตำแหน่งใดได้เพียงใด จึงเห็นได้ว่าการลงโทษของผู้บังคับบัญชาตามมาตรานี้ เป็นอำนาจหน้าที่เฉพาะตัวตามตำแหน่ง หากใช้อำนาจหน้าที่ซึ่งถ้าเมื่อผู้ใดเป็นผู้ใช้แล้วจะเท่ากับเป็นการใช้อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีความเห็นในปัญหาข้อแรกนี้ว่า บทบัญญัติแห่งมาตรา ๙๑ เป็นกฎหมายที่นำมาใช้บังคับได้ต่อไปไม่ต้องด้วยข้อห้ามตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐

๒. กรณีการสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ ตามมาตรา ๙๕^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ นั้น โดยที่อำนาจดังกล่าวเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษซึ่ง มีตำแหน่งเหนือผู้ว่าราชการจังหวัดขึ้นไป ผู้ว่าราชการจังหวัดหาได้มีอำนาจนั้นอยู่ไม่อำนาจในการสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ ตามมาตรา ๙๕ จึงมิใช่เป็นอำนาจเช่นเดียวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ว่าราชการจังหวัดจึงยังคงมีอำนาจดังกล่าวเช่นเดิม

๓. กรณีการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ ต้องแยกพิจารณาเป็น ๒ กรณี คือ นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลและรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ซึ่งสั่งได้สำหรับข้าราชการตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมากรณีหนึ่ง และปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี และผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งสั่งได้สำหรับข้าราชการตั้งแต่ชั้นเอกลงมาอีกรกรณีหนึ่ง สำหรับกรณีของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเจ้า

ผู้บังคับบัญชาจะสั่งลดชั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือนก็ได้ หรือถ้าเห็นว่ามิเหตุผลอันควรลดหย่อน หรือในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย จะสั่งลงโทษ ภาคทัณฑ์โดยแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏเป็นหนังสือและจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้

โทษลดชั้นเงินเดือน หรือโทษตัดเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาจะลงโทษผู้กระทำผิดวินัยได้ครั้งหนึ่งไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่จะต้องลงโทษลดชั้นเงินเดือน หากโทษที่ได้รับนั้นต้องลดเกินกว่าขั้นต่ำของอันดับหรือของชั้น ก็ให้ลดชั้นในอันดับต่ำหรือชั้นต่ำลงไปแล้วแต่กรณีได้

การสั่งลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยหรือหัวหน้าส่วนราชการตำแหน่งเทียบเท่ารองปลัดกระทรวง หรือรองอธิบดี เป็นผู้มีความอำนาจพิจารณาสั่งลงโทษก็ได้

^๖ มาตรา ๙๕ เมื่อผู้มีอำนาจได้สั่งลงโทษแล้ว ต้องส่งรายงานการลงโทษนั้น เสนอตามลำดับจนถึงเจ้ากระทรวงที่ผู้ถูกลงโทษสังกัด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งลงโทษไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งลงโทษ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษได้ แต่ถ้าจะเพิ่มโทษแล้วโทษที่สั่งเพิ่มขึ้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้ที่สั่งใหม่นั้น ทั้งนี้ภายใต้บังคับแห่งมาตรา

สังกัดนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำหรับข้าราชการชั้นเอกลงมา ย่อมเป็นอำนาจเช่นเดียวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยผลของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ จึงนำกฎหมายในส่วนนี้มาใช้บังคับไม่ได้ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเจ้าสังกัดจึงมีอำนาจสั่งได้เฉพาะสำหรับข้าราชการชั้นพิเศษเท่านั้น ส่วนข้าราชการตั้งแต่ชั้นเอกลงมา ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ผู้เดียวเป็นผู้มีอำนาจ ส่วนในกรณีของปลัดกระทรวง ปลัดทบวง และอธิบดี ซึ่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สำหรับข้าราชการตั้งแต่ชั้นเอกลงมาซึ่งเป็นอำนาจเช่นเดียวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตรงทั้งหมด บทกฎหมายในส่วนนี้จึงนำมาใช้บังคับไม่ได้ อันเป็นผลให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวไม่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสำหรับข้าราชการตั้งแต่ชั้นเอกลงมาในส่วนภูมิภาคอีกต่อไป และอำนาจดังกล่าวตกมาเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ผู้เดียว

๔. กรณีการสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามมาตรา ๘๕ (๑)^๗ ประกอบด้วยมาตรา ๓๖^๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งให้อำนาจรัฐมนตรีสั่งได้สำหรับข้าราชการชั้นพิเศษลงมา ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงและอธิบดีสั่งได้ สำหรับข้าราชการตั้งแต่ชั้นโทลงมา และผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งได้ สำหรับข้าราชการตั้งแต่ชั้นตรีลงมานั้น จะเห็นว่าอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง และอธิบดีในส่วนที่เกี่ยวกับการสั่งลงโทษข้าราชการในส่วนภูมิภาคตั้งแต่ชั้นตรีลงมาย่อมเป็นอำนาจเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนอำนาจในการสั่งลงโทษข้าราชการชั้นพิเศษ ชั้นเอก และชั้นโทนั้น เมื่อตามกฎหมายผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้มีอำนาจเช่นว่านั้นอยู่เลย จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นอำนาจเช่นเดียวกันได้ ดังนั้นโดยผลของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ผู้บังคับบัญชาในส่วนกลางจึงไม่มีอำนาจสั่งลงโทษ

^๗ มาตรา ๘๕ ภายใต้อำนาจแห่งมาตรา ๔๒ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการสอบสวนและรายงานมาแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมาในราชการบริหารส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ถ้าคณะกรรมการผู้สอบสวนที่ดี นายกรัฐมนตรีตามความในมาตรา ๘๔ (๑) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดี ผู้บังคับบัญชาที่ดี เห็นสมควรไล่ออกจากราชการ ก็ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งข้าราชการผู้ถูกสอบสวนสังกัดอยู่ ในกรณีที่ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรให้ไล่ออกจากราชการแล้ว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวตามมาตรา ๓๖ สั่งไล่อู้นั้นออกจากราชการ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘ มาตรา ๓๖ เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้ข้าราชการผู้ใดออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ก็ให้มีอำนาจสั่งให้ดังต่อไปนี้

(๑) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมา ทั้งนี้ภายใต้อำนาจแห่งมาตรา ๘๒

(๒) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นโทลงมา

(๓) ผู้ว่าราชการภาค สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นตรีลงมา

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นตรีลงมา

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้าราชการชั้นตรีและชั้นจัตวาในส่วนภูมิภาคอีก อำนาจนั้นคงเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ผู้เดียว

๕. การส่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการแก่พลตำรวจ หรือนายสิบตำรวจซึ่งมิใช่ระหว่างประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารหรือเสมียนพนักงานตามมาตรา ๙^๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๙๕ นั้น ปรากฏว่า กฎหมายดังกล่าวมิได้กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด คงให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมตำรวจ ตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการตำรวจหรือเทียบเท่าขึ้นไป ดังนั้น กรณีจึงมิใช่เป็นอำนาจเช่นเดียวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามความหมายของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ อำนาจนั้นจึงยังคงเป็นของอธิบดีกรมตำรวจตามเดิม

๖. กรณีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๗^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

๙ มาตรา ๙

ฯลฯ

ฯลฯ

การลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน หมายถึง การลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนซึ่งใช้อยู่ แต่การสั่งกรณีไล่ออกหรือปลดออกหรือให้ออก หรือพักราชการแก่พลตำรวจหรือนายสิบตำรวจ ซึ่งมีใช้ระหว่างประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือเสมียนพนักงาน ให้อธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมตำรวจ ตั้งแต่ชั้นผู้บังคับบัญชาการตำรวจ หรือเทียบเท่าขึ้นไปสั่งได้ตามเหตุที่ระบุในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐} มาตรา ๓๗ เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดหย่อนความสามารถด้วยเหตุใดในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน หรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใด ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมาในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กระทรวง และ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาซึ่งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดมอบหมาย สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ ภายในบังคับแห่งมาตรา ๔๒

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรีในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เมื่อกรมเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กระทรวง และ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวงหรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาซึ่งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดมอบหมาย สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เมื่อกรมเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กรม และ อ.ก.พ. กรมพิจารณาเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ก็ให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๔) สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค เมื่อผู้ว่าราชการภาค หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับบัญชา ได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.ภาค หรือ อ.ก.พ.จังหวัด และ อ.ก.พ.ภาค หรือ อ.ก.พ.จังหวัด แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ก็ให้ผู้ว่าราชการภาค หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณีสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ฯลฯ

ฯลฯ

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งให้อำนาจผู้บังคับบัญชาในระดับต่าง ๆ สั่งให้ข้าราชการออกจากราชการได้นั้นอาจแยกออกเป็น ๔ กรณี ดังนี้

ก. รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย สั่งให้ข้าราชการตั้งแต่ชั้นพิเศษลงมาในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาคออกจากราชการได้ เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กระทรวง และ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรแล้ว

ข. รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีซึ่งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดมอบหมาย สั่งให้ข้าราชการชั้นโทและชั้นตรีในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาคออกจากราชการได้เมื่อกรมเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กระทรวง และ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาเห็นสมควรแล้ว

ค. ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาสั่งให้ข้าราชการชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาคออกจากราชการได้เมื่อกรมเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กรม และ อ.ก.พ.กรมพิจารณาเห็นสมควรแล้ว

ง. ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ข้าราชการชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนภูมิภาคออกจากราชการได้เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.จังหวัด และ อ.ก.พ.จังหวัดพิจารณาเห็นสมควรแล้ว

ทั้งสี่กรณิดังกล่าวจะเห็นว่าอำนาจในการสั่งให้ออกจากราชการของผู้บังคับบัญชาในส่วนกลางก็ดี ของผู้ว่าราชการจังหวัดก็ดี เป็นอำนาจที่สืบเนื่องมาจากการสอบสวนของส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาและการพิจารณาของ อ.ก.พ. ในระดับแตกต่างกัน เช่น อธิบดีผู้บังคับบัญชา จะมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคออกจากราชการได้ก็ต่อเมื่อกรมเจ้าสังกัดได้สอบสวนรายงาน อ.ก.พ.กรม และ อ.ก.พ.กรมพิจารณาเห็นสมควรแล้ว ในกรณีเช่นนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมไม่มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการชั้นจัตวานั้นออกจากราชการได้ ในทำนองเดียวกันในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งสอบสวนข้าราชการชั้นจัตวาในส่วนภูมิภาคและรายงาน อ.ก.พ.จังหวัด และ อ.ก.พ.จังหวัดพิจารณาเห็นสมควรแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการได้แต่ผู้เดียว อธิบดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาย่อมไม่มีอำนาจที่จะสั่งได้สำหรับกรณีเช่นนี้ ด้วยเหตุดังกล่าวมาอำนาจในการสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดและของผู้บังคับบัญชาในส่วนกลางตามมาตรา ๓๗ จึงย่อมมิใช่เป็นอำนาจเช่นเดียวกันอันจะเป็นผลให้นำกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับไม่ได้ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๑๐ ด้วยเหตุนี้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในส่วนกลางและผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๓๗ จึงไม่เปลี่ยนแปลง

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๑๖

(สำเนา)

ความเห็นแย้ง

เรื่อง อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐

ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ของหลวงสารนิยประศาสน์

ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับความเห็นข้อที่ว่าประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ข้อ ๑ แยกเป็น ๒ กรณี คือ ที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการส่วนจังหวัดกรณีหนึ่ง และที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคอีกกรณีหนึ่ง และปัญหาที่สำนักงาน ก.พ.ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นนั้นไม่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนจังหวัด

แต่ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยกับความเห็นฝ่ายข้างมากข้อที่เห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ที่สำนักงาน ก.พ.มีปัญหาคือขอให้พิจารณาให้ความเห็นเป็นเรื่องอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค บทบัญญัติบางมาตรามีบางส่วนเป็นอำนาจเช่นเดียวกับอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ใช้บังคับไม่ได้

คำปรารภในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นไปโดยรวดเร็วและเหมาะสมกับเหตุการณ์ สมควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการในงานต่างๆ ในเขตจังหวัดของตนเป็นไปโดยไม่มีการจำกัดในบางกรณีเช่นปัจจุบัน และตามข้อ ๑ ที่มีให้นาบทบัญญัติของกฎหมาย กฎข้อบังคับและคำสั่งใดๆ ที่กำหนดให้บุคคลหรือส่วนราชการใดมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดมาใช้บังคับ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่นั้นๆ ดังกำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว (คือฉบับที่ ๒๑๘ ดังกล่าวในข้อ ๑ เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนจังหวัด) ข้าพเจ้าเข้าใจว่าอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการส่วนภูมิกาดังว่านั้น ต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับงานในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคแท้ๆ ไม่มีราชการส่วนกลางปะปนอยู่ด้วย

ปัญหาที่สำนักงาน ก.พ. ขอให้พิจารณาให้ความเห็นนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนที่รับราชการประจำอยู่ที่จังหวัด ซึ่งในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ เรียกว่าข้าราชการพลเรือนในราชการบริหารส่วนภูมิภาคและในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ เรียกว่าข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด หรือข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด ข้าราชการพลเรือนในราชการบริหารส่วนภูมิกาดังนั้น ก็เป็นข้าราชการผู้มีอำนาจบริหารราชการด้วยกันกับผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจบริหารลำดับสูงกว่า ตัวข้าราชการยังคงสังกัดเป็นข้าราชการในกรมแห่งราชการส่วนกลาง และเงินเดือนก็อยู่ในงบประมาณของกรมเจ้าสังกัดหาได้แยกประเภทดังเช่นข้าราชการส่วนจังหวัดไม่ ข้าราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาคอาจย้ายมารับราชการใน

กรมหรือกระทรวงส่วนกลางได้โดยไม่ต้องมีพิธีโอนอย่างเช่นข้าราชการส่วนจังหวัด ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ มาตรา ๓๐ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๙ ข้าราชการส่วนจังหวัดต้องมีการโอน และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎ ก.พ.มาใช้แก่ข้าราชการส่วนจังหวัดโดยอนุโลม โดยให้ อ.ก.พ.จังหวัดมีหน้าที่เป็น อ.ก.พ.กรม หรือ อ.ก.พ.กระทรวง และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีหรือเจ้ากระทรวง แล้วแต่กรณี

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นกฎหมายวางระเบียบในการให้คุณหรือให้โทษแก่ตัวข้าราชการ เพื่อความยุติธรรมแก่ข้าราชการและความมั่นคงที่ตั้งใจเป็นข้าราชการ ได้กำหนดอำนาจของผู้บังคับบัญชาในการที่จะให้คุณหรือโทษแก่ข้าราชการไว้ตามลำดับ และมีคณะกรรมการและอนุกรรมการให้ความเห็นและการตั้งกรรมการสอบสวนผู้บังคับบัญชาจะใช้ อำนาจตามอำเภอใจโดยลำพังไม่ได้ การปฏิบัติอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาแก่ข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ใช่งานในการบริหารราชการส่วน ภูมิภาค เพราะไม่ใช่การที่ให้ปฏิบัติราชการส่วนภูมิภาคอย่างหนึ่งอย่างใด เป็นแต่เรื่องเกี่ยวกับตัว ข้าราชการที่สังกัดในราชการส่วนกลางอยู่ และเห็นว่าไม่เป็นเหตุทำให้การบริหารราชการส่วน ภูมิภาคเป็นไปโดยชักช้าหรือรวดเร็วตามวัตถุประสงค์แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ได้ และการพิจารณาให้คุณหรือให้โทษแก่ตัวผู้ว่าราชการจังหวัดเองก็ทำนองเดียวกัน น่าจะไม่ใช้ เป็นงานในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค นอกจากนั้นตามข้อ ๕๓ (๗) แห่งประกาศของคณะ ประชุมปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบรรจุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จและ ลงโทษข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดก็ระบุตามกฎหมายและตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีมอบหมาย ซึ่งยังคงให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีเจ้าสังกัดมีอำนาจอยู่ และ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ก็ยังให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่นั้น ๆ ดังมีกำหนด ไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ด้วย มิได้ไม่ให้ใช้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ไม่ถูกกลบล้างโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ข้อ ๑ แม้แต่ส่วน หนึ่งส่วนใด

(ลงชื่อ) หลวงสารนัยประสาสน์
(หลวงสารนัยประสาสน์)